

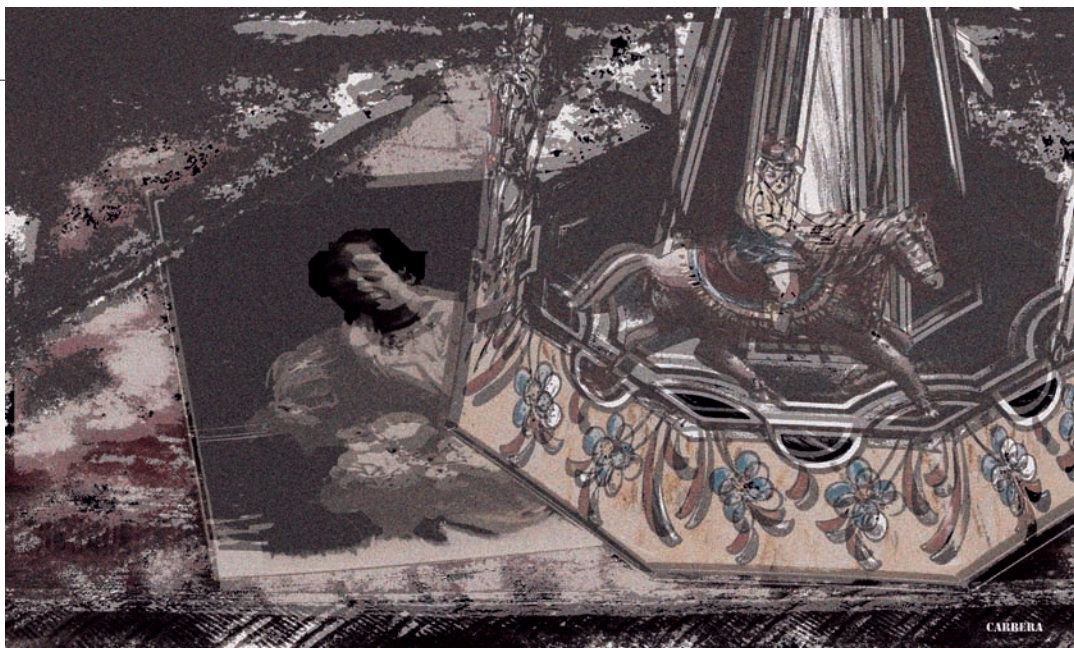
> **Il·lustracions:** Jordi S. Carrera, (1955). De formació autodidacta, comença a mostrar la seva obra als anys vuitanta i destaca per l'estudi de les tècniques tradicionals de la fotografia i la investigació en el camp de les emulsions i els suports fotogràfics. Actualment treballa dins el món digital de les *Il·lusionografies*. Els seus treballs han estat publicats en diversos llibres i exposats en gairebé un centenar d'exposicions.

De petit era carn i unglia amb l'Ignasi, un company d'escola. El trobava estúpid, però com que no m'ho semblava més que la resta de companys, no em feia res anar a fer els deures a casa seva així que sortíem de classe a la tarda.

Aviat, però, em vaig adonar que de fet jo era amic del seu pare. Sense ser encara exactament

vell, el senyor Anglada m'ho semblava. Tenia els cabells cendrosos, el gest feixuc i la mirada lànguida. Parlava a poc a poc, i sempre que em veia entrar al pis aixecava el cap de la taula del menjador, on sovint s'entretenia mirant-se el reguitzell d'àlbums de fotografies que omplia la prestatgeria. Des que s'havia canviat les ulleres i en duia unes de muntura estreta, encara el veia més gran. Crec que li agradava la meua presència, i potser era així perquè s'adonava que a mi m'agradava la seva, cosa que, a banda, ell agraiïa perquè se sentia sol. No era que m'ho digués, però es veia a les clares. Me n'adonava pel seu posat melangiós i la mal dissimulada ànsia de fer-la petar. Havia perdut la dona poc després de néixer l'Ignasi i, d'ençà d'aleshores, pel barri es deia que no era el mateix. Fos com fos, no desaprovava cap oportunitat per fer-me seure al seu costat per tal que compartís amb ell l'afició que tenia per les fotografies, mentre l'Ignasi s'entretenia embadalit assegut a la catifa mirant dibuixos animats.

Una vegada que el senyor Anglada es va aixecar per anar al lavabo vaig tafanejar les fotos. Em va cridar l'atenció una en què apareixia una noia amb un somriure radiant com la seva bellesa mateixa. Tenia els nas i els llavis prims, que emmarcaven unes dents que s'endevinaven d'una blancor perfecta en el blanc i negre setinat de la fotografia. Mirava la càmera amb el cap un xic inclinat i una madeixa de cabells llisos li

penjava a un costat. Era un cromo, ja ho crec. Era tot un cromo de noia.

–És la seva dona? –vaig dir al senyor Anglada quan va tornar a la taula.

–Sí... sí, de joveneta. Era bonica, oi?

–Ja ho crec. Ja la voldria jo com a xicoteta quan em faci gran!

–Doncs no podrà ser perquè ja no hi és –va dir, agreujant tot d'una la veu.

–Sí, ja ho sé, ja. I la troba a faltar, oi?

El senyor Anglada acotà lleument el cap i aclucà un instant els ulls.

Quan un diumenge al matí que ens va dur al parc d'atraccions vaig veure que s'enrojolava de cop en aturar-se per parlar amb una senyora gran com ell, sense adonar-me'n vaig recompondre el rostre de la dona. De sobte, em va trasbalsar l'aparició abrupta als meus ulls de la fesomia que havia tingut de jove. Era la noia preciosa de la fotografia.

–Qui era? –vaig demanar al senyor Anglada així que es van acomiadar.

–Eh... una companya d'escola, de quan teníem la vostra edat. Imagina't si en fa, d'anys! Daixonses... voleu pujar als cavallets?

Núria Martí Constans va néixer l'any 1966 a Calella de la Costa i fa divuit anys que viu a Girona, ciutat que l'ha fascinada des del dia que hi va posar els peus per primer cop. És llicenciada en filologia catalana i treballa al Consorci per a la Normalització Lingüística. Va ser finalista del premi Just M. Casero l'any 2007 amb la seva primera novel·la, *Hores prohibides* (Amsterdam-Ara Llibres, gener de 2009). Des d'aleshores, l'escriptura l'ha acompanyada i ha resultat guanyadora i finalista de diversos premis literaris, com ara el Tinet de Narrativa curta per Internet 2008 amb el conte *Foc, foc* (Cossetània Edicions). Es descobreix i opina al bloc nuriamarticonstans.blogspot.com.

Sedució secreta

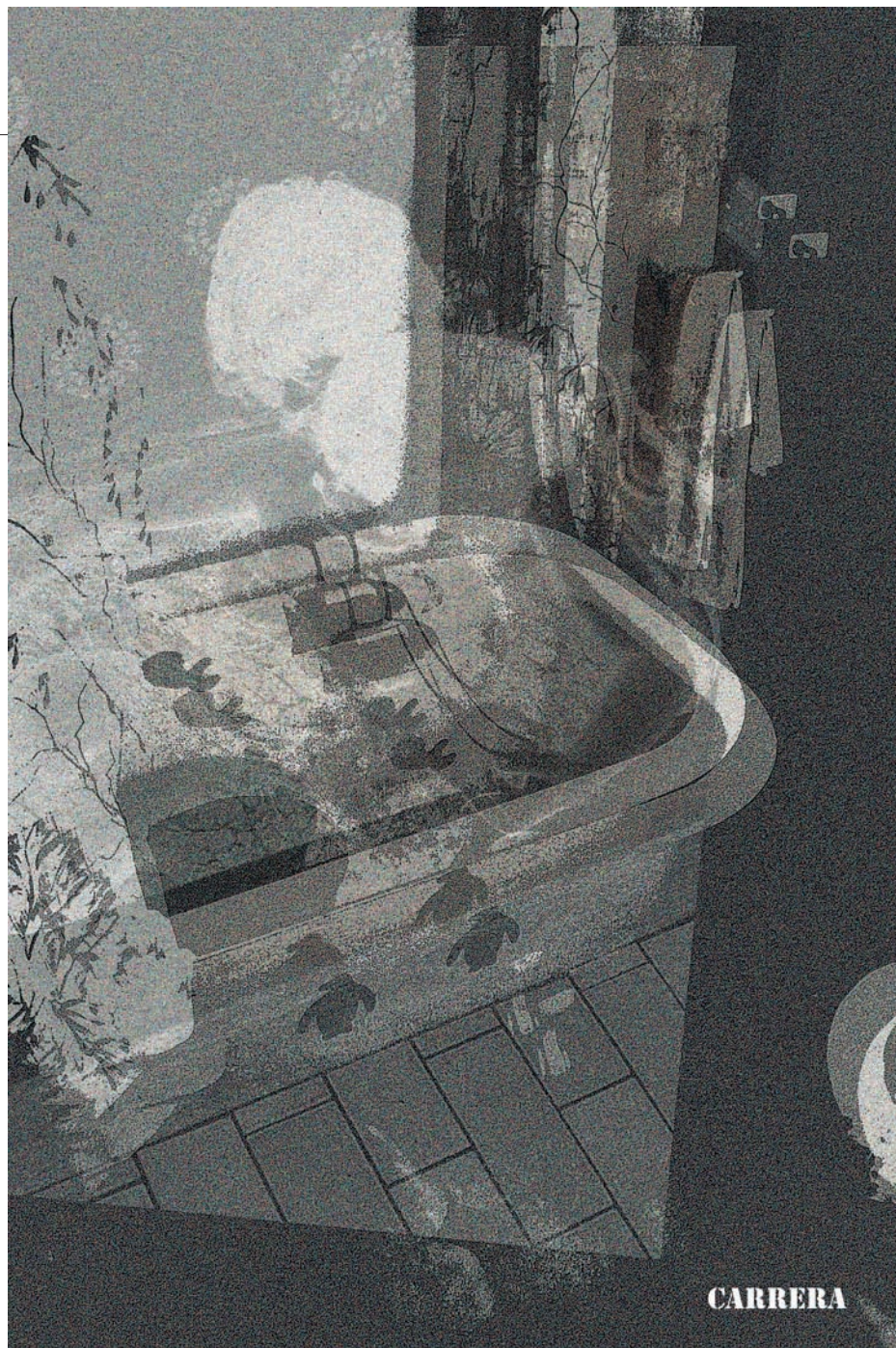

Avui aquest sol de maig és sol d'estiu. Quan t'has assegut a la pedra estripada, estreta, de la porta nua dels Apòstols, has sentit tebior a les cuixes i aire calent a les orelles, al coll, entre els cabells que ell tocava amb la mà un cop i un altre. Satisfeta, li has fet un llengot petit i ell te l'ha tornat i heu somrigut i t'has deixat embolicar per la seva mirada tendra d'un blau indefinit. Més el miraves tu i més t'hi acostaves, més s'apassionava ell amb cada gest teu, més intens era el vostre joc de miralls. Abans de venir us heu banyat, encara s'endevina l'olor dolça del sabó, i dins de l'aigua, li has passat les mans pels braços, que no paraven quiets, pel pit, pel melic, entretenint-t'hi, a poc a poc, sense cap pressa. Has pujat al clatell i li han vingut esgarrifances, i després li has fregat la tovallola acabada d'estrenar per cada plec, per cada racó, i ell parrupejava un xic i tu vivies el seu plaer mentre amb la punta dels dits li feies pessigolles a l'esquena.

Et devora. La plaça és gairebé deserta a aquesta hora, havent dinat, i tot just una turista cansada de tantes escales us contempla de reüll, però t'és igual. Només vols sentir el seu impuls, el vols estrènyer, vols mirarlo, ensumar-lo, palpar-lo, vols deixar-te endur per la seva seducció secreta, que ningú s'imagina com és de poderosa cada mitja paraula, cada mínima abraçada, fins i tot cada llàgrima. Amb

les ungles, t'esgarrapa un xic la pell fina del pit i les venes blavisses s'inflen una mica. Gemegues i aixeques un moment el cap, el temps precís de veure que la turista, des del pou, refeta de la pujada, us enfoca amb la seva Canon professional, i rius amb delit clavant els ulls a l'objectiu, i amb una alegria intensa sents encara més delícia, que et pensaves que ja no era possible viure més complaença.

Quan us separeu, estàs tota humida i la roba es mulla un xic en tapar-te. Ell tanca els ulls, una mà juganera als teus rínxols escabellats, i saps que, com altres vegades, si fos de nit i al llit, s'adormiria de seguida, sense adonar-se dels petons i les manyagues. La

turista us saluda, se'n va cap a la porta principal amb la càmera penjada al coll i mentre camina alça el puny amb el polze enlaire i riu una mica com una babaua. Potser ella també ha flairat la sentor ensucrada d'aquest primer amor, potser també s'ha embadalit amb un somriú innat, també l'han guanyat la frisança de l'altre, l'escalfor del seu cos, les seves carícies instintives.

Aixeques el braç enriolada per dins i saps que demà tornaràs, que t'asseuràs aquí mateix i deixaràs que ell se't mengi. I el dia que, després d'aferrar-se't al mugró amb ànsia, digui «ma-ma», així, repetit i a poc a poc, et desfaràs.

Montserrat Galícia. Vaig néixer a Cornellà sota el signe de Cranc i actualment visc entre el Baix Llobregat i la Garrotxa. Sóc professora i llicenciada en història. Com a escriptora he publicat divuit novel·les. A part d'*Interiors* i *La cambra de Virgínia*, ambdues de caire intimista, sobretot m'he dedicat a la ciència-ficció. Pertanyo a la Societat Catalana de Ciència-Ficció i Fantasia (SCCFF), on sóc membre de la Junta. Vaig guanyar el premi Joaquim Ruyra de narrativa per a joves l'any 1994, el premi Enric Valor l'any 2003, i altra vegada el Joaquim Ruyra l'any 2004.

La Rosa de la Celleria

Aquesta història me la va explicar un bon amic que sap de la meva afició per la ciència-ficció, i també em va autoritzar a fer-ne l'ús que cregués convenient; és per això que goso convertir el seu relat verídic en un conte. La Rosa, la protagonista del relat, vivia, fins fa poc, a Anglès, a la Selva, tot i que era filla de la Celleria de Ter. Des de feiatrenta anys s'estava amb el seu nebot en un pis al carrer Indústria, davant de la plaça de Pau Casals. La Rosa seia cada matí davant de la finestra i mai li faltava distracció: llegia el diari o feia mitja i, de tant en tant, es treia les ulleres de veure-hi de prop i mirava per la finestra. Des d'aquell

mirador privilegiat, contemplava la gent i el trànsit; per exemple, veia com arribava la Teisa, que feia el trajecte Barcelona-Olot, i com es trobava el camió de les cerveses, que li barrava el pas.

Un dia, la Rosa es va fixar en un home. Des de feia una setmana, aquell home passava cada dia a la mateixa hora; devia ser un foraster, perquè ella no l'havia vist mai pel poble. L'home devia tenir uns seixanta anys, duia un diari sota el braç i una baguet a la mà. Però no era pas això el que va cridar l'atenció de la Rosa, sinó l'estranya llum que el foraster semblava desprendre. Era com si d'aquella figura sense pretensions, vestida amb jaqueta i pantaló, lluís una aurèola com els sants. La Rosa es va fregar els ulls. Va pensar que tenia algun problema a la vista. O potser era el sol de primera hora que arrencava unes reverberacions especials en els cossos. Quan va tornar a mirar, l'home de l'aurèola havia desaparegut per la cantonada i els vianants no mostraven cap signe de lluminositat. La Rosa va esperar pacientment l'endemà. El misteriós foraster de l'aurèola va aparèixer puntualment, i així un matí rere l'altre.

A partir d'aquí el meu amic es va mostrar menys precís a l'hora d'explicar-me el que va passar. Pel que sembla la Rosa va decidir baixar al carrer i establir coneixença amb l'Home Aureolat, i d'aquí va néixer una relació. El nebot, a part de la història de l'aurèola, que interpretava com una fantasia de

la dona, va trobar curiós que la tieta, a seixanta-cinc anys, hagués trobat el seu primer amor.

Al cap d'una dies, la Rosa va desaparèixer del pis. Havia agafat totes les seves coses i havia deixat una carta que el meu amic va poder llegir quan se li va consultar el cas. La Rosa hi afirmava que l'Home Aureolat venia d'un planeta a l'estrella HD 629.947, una estrella del tipus solar, una nana groga, GV2, que es troba a uns 10 graus a l'est d'Alcor, a la constel·lació de l'Ossa Major –aquella precisió de detalls havia deixat astorat el nebot–. La tieta hi afegia que se n'anava amb ell cap a un món millor. «Si ets dels que opinen que val la pena continuar vivint a la nostra Terra, només cal que obris el televisor nou de 42 polzades que vas comprar, i et miris un telenotícies». Així acabava la carta. El nebot de la Rosa no se'n sabia avenir. Va pensar que segur que la tieta, ella sempre tan sensata, havia caigut en mans d'un desaprensiu.

Després de les gestions que havia hagut de fer –parlar amb els mossos i anar a la caixa d'estalvis per la qüestió de la llibreta–, el nebot de la Rosa es va quedar a casa l'endemà. Aquell matí es va asseure a la butaca de vímet de la tieta davant de la finestra i, mentre es prenia el cafè amb llet, va mirar cap a fora. Al carrer, els vianants desprenien una estranya llum, semblaven aureolats com els sants.

L'hospital dels pobres

Pati central de l'Hospital de Santa Caterina de Girona (c.1970).

Mentre un raig de sol...

«El poble devot de Déu, mediant el poder diví, per cert fundà l'Hospital que contemples aquí. Complert el nombre de mil dos-cents anys, Aquesta casa fou fundada l'any dotzè. Mentre un raig de sol brillarà en aquest món, Crist serà alimentat en aquesta casa dels pobres.»

Inscripció llatina en una làpida que hi hagué a l'Hospital de Santa Caterina, vestigi del primitiu edifici de 1211.

Per a consol i remei

«Tiene por objeto este Hospital albergar a los pobres enfermos que acuden a él para consuelo y remedio de sus dolencias, admitiéndose a cualquier persona que sea natural o habitante de la Ciudad y Provincia, ya también procedente de cualquier otro punto, por cuya circunstancia o razón tiene el nombre de Hospital General.»

Informe dels administradors de l'Hospital de Santa Caterina redactat l'any 1848 i transcrit en el volum sisè del Llibre d'Acords del centre.

Hi hagué un primer hospital de Santa Caterina, en un descampat a la riba esquerra de l'Onyar, arran del camí que avui és el carrer Ultònia de Girona. S'anomenava l'Hospital dels Pobres i s'hi acollien malalts des de començament del segle XIII. Enderrocat per necessitats de defensa de la ciutat, fou construït el nou en el lloc actual, entre 1666 i 1679.

L'edifici té una elegant façana barroca i un acollidor pati central, poblat d'oloroses magnòlies i decorat amb esgrafiats dissenyats per Josep M. Busquets l'any 1928. Per una porta del pati s'entra a la farmàcia, que conserva la col·lecció de pots d'apotecari més important de Catalunya: 360 peces blanques i blaves dels segles XVI al XVIII. Al capdamunt de l'escala monumental que mena del pati al primer pis, s'obre el vestíbul amb les parets decorades amb arrambadors de ceràmica. Les rajoles, fabricades en el taller barceloní de Llorenç Passoles, artífex de les de l'Hospital de la Santa Creu, escampen per passadissos i sales les sanefes geomètriques en blanc i verd –un blanc d'escuma i un verd d'aigües profundes– repetides amb la rítmica alternança de les onades del mar.

Aquest noble edifici es va anar reciclant al llarg dels anys. El 1885 passà a dependre de la Diputació i tenia 100 llits repartits en dues grans sales. En el decurs del segle XX va culminar la seva evolució i va assolir una progressiva especialització, amb més de 160 llits repartits en cinc àrees. Oferia un servei de qualitat i de comoditat màxima al bell mig de Girona: la gent podia anar-hi a peu a totes hores, sense entrebancs burocràtics, per veure un malalt, per visitar el metge o per fer-se operar. No deu haver-hi cap gironí de mitjana edat que no conservi algun record d'aquest centre que ha atès les demandes sanitàries de dotzenes de generacions.

Aquesta activitat es va acabar al final del segle XX. Ja durant els anys trenta i cinquanta hi hagué dos intents frustrats de convertir l'hospital en seu de la Diputació. A partir d'ara, després d'una renovació espectacular, serà la seu de la Generalitat a Girona.